

Asia

Komission uusi esitys Euroopan unionin varainhoitovuoden 2019 yleiseksi talousarvioksi

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 39/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio hyväksyi 21.6.2018 talousarvioesityksensä vuodelle 2019, minkä jälkeen neuvosto 4.9.2018 ja parlamentti 24.10.2018 muodostivat siihen oman toisistaan eriävän kantansa. Tämän vuoksi käynnistettiin sovittelumenettely, jossa oli 21 päivää aikaa päästä sopuun EU:n vuoden 2019 talousarviosta. Sovittelumenettelyn (30.10. – 19.11.2018) aikana neuvosto ja parlamentti eivät päässeet yhteisymmärrykseen talousarviosta, erityisesti vapautuneiden maksusitoumusten uudelleen käyttöön ottamista koskevan periaatteellisen erimielisyyden vuoksi.

Komissio antoi 30.11.2018 uuden talousarvioesityksen vuodelle 2019 sekä siihen liittyvän ehdotuksen joustovälineen käytöstä.

Talousarvioesitystä käsitellään pysyvien edustajien komiteassa (COREPER) ja sovittelumenettelyssä parlamentin kanssa joulukuun alussa. Jotta talousarvio voitaisiin hyväksyä ennen vuoden vaihdetta, neuvoston kannasta tulisi sopia viimeistään Coreper-kokouksessa 7.12.2018, ja neuvoston kanta vahvistettaisiin yleisten asioiden neuvostossa (YAN) 11.12.2018. Alustavan aikataulun mukaan Euroopan parlamentin budjettivaliokunta käsittelee asiaa 10.12.2018 ja Euroopan parlamentti äänestäisi kannastaan EU:n vuoden 2019 talousarvioon joulukuun täysistunnossaan 12.12.2018.

Jos talousarviota ei ole lopullisesti hyväksytty ensi vuoden alkuun mennessä, niin vuoden 2019 menoihin voidaan käyttää kuukausittain talousarvion kunkin luvun osalta määrä, joka on enintään 1/12 -osa kyseessä olevaan lukuun vuoden 2018 talousarviossa merkityistä määrärahoista, ei kuitenkaan enempää kuin 1/12 -osa vuoden 2019 talousarvioesityksessä vastaavaan lukuun otetuista määrärahoista.

Suomen kanta

Suomi pitää tärkeänä, että EU:n talousarviosta vuodelle 2019 saadaan sopu, ja Suomi on valmis toimimaan rakentavasti tämän eteen.

Suomi katsoo, että aikaisemmin U-kirjelmässä (U 39/2018 vp) sekä neuvostomuistiossa VM2018-00654 esitetyt kannat komission alkuperäiseen talousarvioesitykseen ja

neuvotteluihin vuoden 2019 EU:n talousarviosta ovat perusteltu lähtökohta myös uuteen talousarvioesitykseen.

Erityisesti Suomi korostaa vuoden 2019 talousarvion varojen käytön vaikuttavuutta ja pohjautumista realistisille tarpeille. On keskeistä, että vuoden 2019 talousarvio noudattaa kurinalaista budjetointia ja yleisesti hyvän taloushallinnon periaatteita. Suomelle on tärkeää, että sitoumusten ja maksujen osalta noudatetaan rahoituskehityksessä sovittuja maksukattoja ja Suomen näkemyksen mukaan myös kehysten ulkopuolisten välineiden maksut tulisi sisällyttää maksukattoon.

Suomi ei siten pidä perusteltuna komission ehdotusta ottaa uudelleen käyttöön toteutumatta jääneiden tutkimushankkeiden vapautuneita maksusitoumuksia. Esiitetty toimintatapa mahdollistaa rahoituskehityksen sovittujen kattojen kiertämisen, kasvattaa jäsenmaiden tosiasiallisia maksuosuuksia eikä edistä yleisesti hyvän varainhoidon periaatteita.

Mikäli sopu vuoden 2019 talousarviosta kuitenkin edellyttäisi esitetyn toimintatavan hyväksymistä ja sen taakse olisi muodostumassa tarvittava määränemmistö, Suomi voisi neuvottelutilanteen kokonaisuus huomioiden hyväksyä poikkeuksellisesti komission esittämän tutkimushankkeiden vapautuneiden maksusitoumusten käyttöönoton osana kompromissia vuoden 2019 talousarviosta. Tässä yhteydessä Suomi kuitenkin painottaisi menettelyn poikkeuksellisuutta ja korostaisi, ettei kyse ole ennakkotapauksesta olemassa olevaan yleiseen periaatteeseen, jonka mukaan vapautettuja sitoumuksia vastaavat määrärahat on peruutettava.

Suomi voi yhä hyväksyä komission esitykset joustovälineen ja sitoumusten kokonaisliikkumavaran käyttöönotosta muuttoliikkeeseen, pakolaiskriisiin sekä unionin turvallisuuteen liittyvien toimien rahoittamiseen.

Suomen lopullinen kanta yksittäisiin kysymyksiin muodostetaan lopullisen kokonaisuuden perusteella ottaen huomioon Suomen kokonaisuus.

Pääasiallinen sisältö

Komission tekemä ehdotus varainhoitovuotta 2019 koskevaksi toiseksi talousarvioesitykseksi perustuu pitkälti sovittelukomiteassa saavutettuun edistykseen. Sovittelukomiteassa palattiin suurelta osin komission alkuperäiseen talousarvioesitykseen sellaisena kuin se on muutettuna oikaisukirjelmällä nro 1/2019.

Joidenkin keskeisten kasvua ja työllisyyttä edistävien ohjelmien (esim. Erasmus+ ja nuorisotyöllisyysaloite) maksusitoumusmäärärahoihin ehdotetaan kuitenkin huomattavia lisäyksiä, ja toisaalta määrärahoja on myös jonkin verran vähennetty ja kohdennettu uudelleen erityisesti otsakkeessa 4 ottaen huomioon alkuperäisen talousarvioesityksen käsittely neuvostossa ja Euroopan parlamentissa.

Komissio myös päivittää erityisrahoitusvälineiden käyttöä koskevaa osiota toisessa talousarvioesityksessään. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaraa käytettäisiin kaikkiaan 1 464,7 miljoonaa euroa otsakkeissa 1a, 1b ja 4 ja joustovälinettä käytettäisiin 985,6 miljoonalla eurolla otsakkeessa 3.

Maksusitoumusmäärärahoihin tehtyjen muutosten ja eräiden vuonna 2018 etupainotteisesti käyttöön otettujen määrien uudelleenkohdentamisen jälkeen maksumäärärahojen kokonaismäärä on pienempi kuin oikaisukirjelmässä nro 1/2019.

Toisessa talousarvioesityksessään komissio ottaa huomioon vuonna 2017 toteutetun maksusitoumusten vapauttamisen (412,8 miljoonaa euroa), joka johtui tutkimushankkeiden täydellisestä tai osittaisesta toteutumatta jäämisestä, sekä varainhoitoasetuksen artiklan 15.3, jota sovelletaan yksinomaan tutkimukseen. Komissio ehdottaa nyt, että 100 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja asetetaan uudelleen käyttöön, jotta voidaan lisätä pk-välineen puitteissa toteutettavan Euroopan innovaationeuvostoa koskevan pilottihankkeen määrärahoja.

Varainhoitovuotta 2019 koskevassa toisessa talousarvioesityksessä esitetty maksusitoumusmäärärahojen kokonaismäärä (erityisrahoitusvälineet mukaan lukien) on 165 605,6 miljoonaa euroa. Monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismääriin nähden jää yhteensä 1 291,1 miljoonan euron liikkumavara, kun otetaan huomioon maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran käyttö (1 464,7 miljoonaa euroa), joustovälineen käyttöönotto (985,6 miljoonaa euroa) sekä ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta muuttoliikkeeseen liittyviin menoihin vuonna 2017 osoitetun määrän (253,9 miljoonaa euroa) kompensoiminen.

Maksumäärärahojen kokonaismäärä (erityisrahoitusvälineet mukaan lukien) on 148 198,9 miljoonaa euroa. Monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärään nähden jää näin ollen 19 831,4 miljoonan euron liikkumavara, kun otetaan huomioon joustovälineestä vuosina 2016, 2017, 2018 ja 2019 käyttöön otettujen määrien (909,8 miljoonaa euroa) vaikutus varainhoitovuoden 2019 maksumäärärahoihin.

Otsakkeen 1a (Kasvu ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky) maksusitoumusmäärärahat ovat 23 145,4 miljoonaa euroa. Tämä on 5,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Otsakkeeseen ei jää lainkaan liikkumavaraa, ja lisäksi on otettava käyttöön määrärahoja maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta (63,4 miljoonaa euroa). Otsakkeen maksumäärärahat kasvavat 2,1 prosenttia, 20 521,5 miljoonaan euroon.

Otsakkeen 1b (Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus) maksusitoumusmäärärahat kasvavat 3,0 prosenttia, 57 192,0 miljoonaan euroon. Otsakkeeseen ei jää lainkaan liikkumavaraa, ja maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta on otettava varoja nuorisotyöllisyysaloitteen rahoittamiseen (350,0 miljoonaa euroa). Maksumäärärahat kasvavat 1,1 prosenttia, 47 035,4 miljoonaan euroon.

Otsaketta 2 (Kestävä kasvu: luonnonvarat) varten esitetään 59 642,1 miljoonan euron maksusitoumusmäärärahoja. Tämä menotaso merkitsee 0,7 prosentin kasvua vuoteen 2018 verrattuna, ja enimmäismäärään nähden jää huomattava, 701,9 miljoonan euron liikkumavara. Maksumäärärahat ovat 57 399,9 miljoonaa euroa, joka on 2,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Kun huomioon otetaan uusin päivitetty arvio käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, markkinoihin liittyviä menoja ja suorita tukia varten on varattu 43 191,9 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 43 116,4 miljoonaa euroa maksumäärärahoina.

Otsakkeen 3 (Turvallisuus ja kansalaisuus) maksusitoumusmäärärahat kasvavat 8,4 prosenttia, 3 786,6 miljoonaan euroon. Otsakkeeseen ei jää lainkaan liikkumavaraa sen jälkeen, kun joustovälineestä on otettu käyttöön varoja (985,6 miljoonaa euroa). Maksumäärärahat kasvavat 18,3 prosenttia, 3 527,4 miljoonaan euroon.

Otsakkeen 4 (Globaali Eurooppa) maksusitoumusmäärärahat kasvavat 12,4 prosenttia, 11 319,3 miljoonaan euroon (ml. Turkin-pakolaisavun koordinoituvälineen

voimassaolon jatkamisen vaikutus). Otsakkeen enimmäismäärään nähden ei jää lainkaan liikkumavaraa, ja lisäksi on otettava varoja maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta (1 051,3 miljoonaa euroa). Maksumäärärahat kasvavat 5,1 prosenttia, 9 358,3 miljoonaan euroon.

Kaikkien toimielinten yhteenlasketut maksusitoumus- ja maksumäärärahat otsakkeessa 5 (Hallinto) (ml. eläkkeet ja Eurooppa-koulut) kasvavat 2,9 prosenttia. Maksusitoumusmäärärahojen lisäys on 9 943,0 miljoonaa euroa ja maksumäärärahojen lisäys 9 944,9 miljoonaa euroa. Jäljelle jää 589,1 miljoonan euron kohdentamaton liikkumavara, kun ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta muuttoliikkeeseen liittyviä menoja varten vuonna 2017 käyttöön otettu määrä (253,9 miljoonaa euroa) on kompensoitu.

Seuraavassa yhteenvetotaulukossa näkyvät erot komission ensimmäisen ja toisen talousarvioesitysten kesken sekä toimielinten kannoissa vuoden komission alkuperäiseen talousarvioesitykseen maksusitoumusmäärärahoissa (MSM) maksumäärärahoissa (MM).

Otsake	1		2		3		4		5		5-2	
	Komission 1. esitys 21.6.2018		Komission 1. esitys ml. oikaisukirjelmä no 1.		Neuvoston kanta komission 1. esitykseen 4.9.2018		Euroopan parlamentin kanta 24.10.2018 neuvoston kantaan		Komission 2. esitys 30.11.2018		Ero	
	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM
1. ALYKAS JA OSALLISTAVA KASVU	79 973,4	67 517,9	79 977,4	67 504,7	79 139,4	67 455,8	81 186,6	68 320,5	80 337,4	67 556,9	360	52,3
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa	233,3		233,3		233,3		1 262,6		413,4			
Enimmäismäärä	79 924,0		79 924,0		79 924,0		79 924,0		79 924,0			
Liikkumavara	222,0		179,9		1 017,9							
— Kasvua ja töllisyyttä edistävä kilpailukyky	22 860,0	20 467,2	22 904,0	20 471,1	22 066,0	20 422,2	23 761,6	21 111,1	23 145,4	20 521,5	241,4	50,4
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa							679,6		63,4			
Enimmäismäärä	23 082,0		23 082,0		23 082,0		23 082,0		23 082,0			
Liikkumavara	222,0		178,0		1 016,0							
— Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	57 113,4	47 050,8	57 073,4	47 033,6	57 073,4	47 033,6	57 425,0	47 209,4	57 192,0	47 035,4	118,6	1,8
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa	233,3		233,3		233,3		383,0		350,0			
josta joustoväline	38,1											
Enimmäismäärä	56 842,0		56 842,0		56 842,0		56 842,0		56 842,0			
Liikkumavara	0,0		1,9		1,9							
2. KESTÄVÄ KASVU: LUONNONVARAT	59 999,1	57 790,4	59 862,1	57 630,6	59 689,1	57 462,3	60 166,7	57 910,7	59 642,1	57 399,9	-220,0	-230,8
Enimmäismäärä	60 344,0		60 344,0		60 344,0		60 344,0		60 344,0			
Liikkumavara	344,9		481,9		654,9		177,3		701,9			
josta Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) – markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	43 613,4	43 537,9	43 429,4	43 353,9	43 273,0	43 197,5	43 691,9	43 616,4	43 191,9	43 116,4	-237,5	-237,5
3. TURVALLISUUS JA KANSALAI-SUUS	3 728,5	3 486,5	3 810,8	3 568,7	3 693,4	3 482,4	3 873,3	3 578,6	3 786,6	3 527,4	-24,2	-41,2
josta joustoväline	927,5		1 009,8		892,4		1 072,3		985,6			
Enimmäismäärä	2 801,0		2 801,0		2 801,0		2 801,0		2 801,0			
Liikkumavara	0,0											
4. GLOBAALI EUROOPPA	11 384,2	9 508,4	11 384,2	9 508,4	11 077,9	9 462,8	10 571,4	9 160,7	11 319,3	9 358,3	-64,9	-150,1
josta joustoväline							91,9					
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa	1 116,2		1 116,2		809,9		211,5		1 051,3			
Enimmäismäärä	10 268,0		10 268,0		10 268,0		10 268,0		10 268,0			
Liikkumavara	0,0											
5. HALLINTO	9 956,9	9 960,9	9 962,6	9 966,6	9 890,9	9 894,9	9 965,2	9 967,1	9 943,0	9 944,9	-19,7	-21,7
Enimmäismäärä	10 786,0		10 786,0		10 786,0		10 786,0		10 786,0			
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattamiseen	-253,9		-253,9		-253,9		-253,9		-253,9			
Liikkumavara	575,2		569,5		641,2		567,0		589,1			
josta: Toimielinten hallintomenot	7 755,3	7 759,3	7 761,0	7 765,0	7 689,3	7 693,3	7 763,6	7 765,5	7 747,3	7 749,2	-13,7	-15,8
OTSAKKEIDEN MAARARAHAT	165 042,1	148 264,0	164 997,2	148 178,9	163 490,7	147 758,1	165 763,2	148 937,5	165 028,4	147 787,4	31,2	-391,5
josta joustoväline	965,6	899,7	1 009,8	922,0	892,4		1 164,2	899,7	985,6	909,8		
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa	1 349,5		1 349,5		1 043,2		1 474,1		1 464,7			
Enimmäismäärä	164 123,0	166 709,0	164 123,0	166 709,0	164 123,0	166 709,0	164 123,0	166 709,0	164 123,0	166 709,0		
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattamiseen	-253,9		-253,9		-253,9		-253,9		-253,9			
Liikkumavara	1 142,1	19 344,7	1 231,3	19 452,1	2 314,1	18 950,9	744,3	18 671,2	1 291,1	19 831,4		
Määrärahat prosentteina suhteessa BKTL:oon	1,00 %	0,90 %	1,00 %	0,90 %	0,99 %	0,90 %	1,01 %	0,90 %	1,00 %	0,90 %		
Muut erityisrahoitusvälineet	577,2	-411,5	577,2	-411,5	577,2	-411,5	577,2	-411,5	577,2	-411,5		
MAARARAHAT YHTEENSÄ	165 619,4	148 675,4	165 574,4	148 590,4	164 067,9	148 169,6	166 340,4	149 349,0	165 605,6	148 198,9	31,2	-391,5
Määrärahat prosentteina suhteessa BKTL:oon	1,00 %	0,90 %	1,00 %	0,90 %	1,00 %	0,90 %	1,01 %	0,91 %	1,00 %	0,90 %		

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 314; Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus 106 A artikla; erityinen lainsäätämisyjärjestys, määränemmistö neuvostossa

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa asian valmistelusta vastaa budjettivaliokunta. Vuoden 2019 talousarvion yleisesittelijänä Euroopan parlamentissa toimii italialainen Daniele Viotti (S&D). Euroopan parlamentti äänestää kannastaan komission toiseen esitykseen vuoden 2019 talousarvioksi täysistunnossaan 12.12.2018.

Kansallinen valmistelu

EU34-jaoston kirjallinen menettely 3.12.2018

Eduskuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta 4.12.2018

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Talousarviolla ei ole välitöntä vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaa

Taloudelliset vaikutukset

Kansallisessa talousarvioesityksessä vuodelle 2019 momentin 28.92.69 Suomen maksut Euroopan unionille määrärahaksi on esitetty 2 069 miljoonaa euroa. Komission 30.11.2018 hyväksymän toisen talousarvioesityksen mukaan Suomen maksut Euroopan unionille olisivat 2 038 miljoonaa euroa vuonna 2019. Komission alkuperäisen, 21.6.2018 hyväksymän, talousarvioesityksen mukaan Suomen maksut Euroopan unionille olisivat 2 045 miljoonaa euroa.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Varainhoitoasetuksen (EU, Euratom 2018/1046) artiklan 15.3 mukaan ”Osittain tai kokonaan toteutumatta jääneisiin tutkimushankkeisiin osoitetuista maksusitoumusmäärärahoista osuus, joka vastaa hankkeiden toteutumatta jäämisen vuoksi vapautettujen sitoumusten määrää, voidaan myös ottaa talousarviomenettelyssä uudelleen käyttöön hyödyttämään sitä tutkimusohjelmaa, johon hankkeet kuuluvat, tai sitä seuraavaa ohjelmaa.”

Komissio esitti varainhoitoasetuksen artiklan 15.3 hyödyntämistä jo sovitteluaihana 15.11. antamassaan toisessa kompromissiesityksessään ensi vuoden talousarvioksi. Silloin enemmistö jäsenvaltioista suhtautui torjuvasti komission esitykseen lisätä sitoumusmäärärahoja varainhoitoasetuksen art 15.3:n perusteella, mutta oli valmis hoitamaan tarvittavat sitoumukset muilla tavoin. Euroopan parlamentti halusi käytettävän 15.3. artiklan suomaa mahdollisuutta toteutumatta jääneiden tutkimushankkeiden sitoumuksien ottamiseksi uudelleen käyttöön.

Asiakirjat

COM(2018) 900 final
COM(2018) 901 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Mikko Hirvi, Puh. +358 40 726 4215, mikko.hirvi@vm.fi
VM/BO Seija Kivinen, Puh. +358 40 734 6950, seija.kivinen@vm.fi
VM/BO Vesa Kulmala, Puh. +358 50 597 0548, vesa.kulmala@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/0465

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
